

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
in The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Sausio-January 9 d., 1976 m.

Kaina 15c

7

FORDUI RŪPI KARO LAIVAI PRIE ANGOLOS

KISINGERIS ŽADA KOVOTI DĖL ARTIMŲJŲ RYTŲ TAIKOS

Palestiniečiai, sutraukę daugiau partizanų, pasiekė stovykloje laikytus kovos draugus

WASHINGTON, D. C. — Sekretorius Kisingeris spaudos atstovams pareiškė, kad JAV yra pasiryžusios Jungtinėse Tautose kovoti dėl taikos Artimuose Rytuose.

Jeigu Jungtinės Tautos bandys keisti Izraelio ir Egipto taikos sąlygas ir bandys išreipti pasiektus susitarimus taikai siekti, tai JAV yra pasiryžusios atkakliai kovoti.

Izraelio užsienio ministras Allon pareiškė, kad sekretorius Kisingeris pasizadėtų naudoti J. A. V. turimą veto teisę, bet sekretorius atsisakė tokį pažadą duoti.

Izraelio ministras patenkintas

Izraelio užsienio ministras Yigal Allon pareiškė, kad jis yra patenkintas pasikalbėjimu su valstybės sekretoriumi Kissingeriu. Izraelio atstovas būtų norėjęs, kad sekretorius būtų pasizadėjęs dažniau naudoti saugumo taryboje didžiųjų valstybių veto teisę, bet Kisingeris atsisakė tai padaryti. JAV, o ne Izraelis spres, kada naudoti veto teisę.

Izraelio ministras bus Washingtone iki penktadienio vakaro, o vėliau skris į New Yorką, kur planuoja susitikti su Amerikos žydų įtakingesniais vadais.

Kruvina kova dėl stovyklos

Beirutas, Libanas. — Keturias dienas ejo smarki kova tarp falangistų ir palestiniečių dėl Rytiniame Beiruto pakraščio buvusios palestiniečių stovyklos.

Falangistai vykusiai gynėsi, bet kai ketvirtadienį palestiniečiai sutraukė artileriją ir mortarus, tai falangistai buvo priversti trauktis.

Kovų metu buvo užmuštas 21 libaniečių ir 50 sunkiai sužeistų. Į palestiniečių rankas pateko apie 6,000 žmonių, laikyti stovykloje nuo susirėmimų pradėjos. Manoma, kad išlaisvinti ir kovojusieji palestiniečiai planuoja iškelti į Siriją.

Nuteistas Ed. Barrett

ČIKAGA. — Buves Cook apskritys pareigūnas ir demokratų partijos vadas E. J. Barrettas buvo teisėjas R. B. Austino nuteistas sumokėti 15,000 dolerių baudą ir atsidėti 3 metus kalėjime. Barrettas, būdamas apskrities pareigūnu, priėmė 180,000 dolerių kyšį iš vienos Pensilvanijos bendrovės, pardavusios Cook apskrityje rinkiminius balsus skaičiuojančias bei registruojančias mašinas.

Teisėjas Austinas įsakė nuteistajam sausio 22 d., 1976 metų, prisistatyti į kalėjimą. Teisėjo sprendime yra įrašas, kad pasigalėjimo taryba gali kiekvieną metų nuteistajam dovauti bausmę. Nuteistojo gynėjas ir prokuroro padėjėjas prašė teisėjo pasigalėti nuteistajam, kadangi jis serga širdies ir kitomis ligomis. Teisėjas prašymo nepatenkino.

Kiek R. Niksonas kaštuoja

Jack Anderson rašo Chicago Tribune iš Washingtono: Valdžios auditoriai tebebando apskaičiuoti, kiek tikrai mokesčių mokėtojams kaštavo Niksono pašalinimas iš Baltųjų Rūmų ir jo apgyvendinimas San Clemente kaip prezidentinio pensininko.

Federaliniai pinigų išmokėtojai turėtų imtis įvairių kombinacijų, kol Kongresas nustatė nustatę pensiją Niksonui po \$5,000 mėnesiui. Iš specialiųjų išmokėjimų Niksonui straipsno autorius sumini išmokėtą \$102,000 sumą 37 archivistams ir darbininkams už Niksono raštų išsivertimą. Niksonui 1975 m. vasario 9 dieną iš prezidentų perėjant į civilinį statusą jam išmokėta \$45,000 iki fiskalinių metų pabaigos birželio 30 dieną. Jis išmokėjęs savo keturiems asistentams algų \$35,000; \$7,200 išleides telefonams ir kelionėms. Niksono pereinamasis biudžetas, pasibaigęs vasario 9 d. buvęs lygiai \$100,000. Iš tos sumos net \$52,815.95 išleista raštinių reikmenims (stationery), kita \$12,000 pašto ženklams. Niksonas esąs apverstas daugiau kaip dviem milijonais dar neatšauktų lėšų.

Iš Niksono nereikalauta \$265,580 už algas 54 federaliniams darbininkams, kurie buvo jam priskirti, jų tarpe asmeninė tarnaitė, butleris, trys šoferiai ir medicinos korpsmanas (felčeris?). Niksonas esą turėtų mokėti \$77,470 už savo ofisams patalpas prie okeano, bet GSA praeitų metų rugpjūčio mėnesį tą nuomą jam atleisdusi.

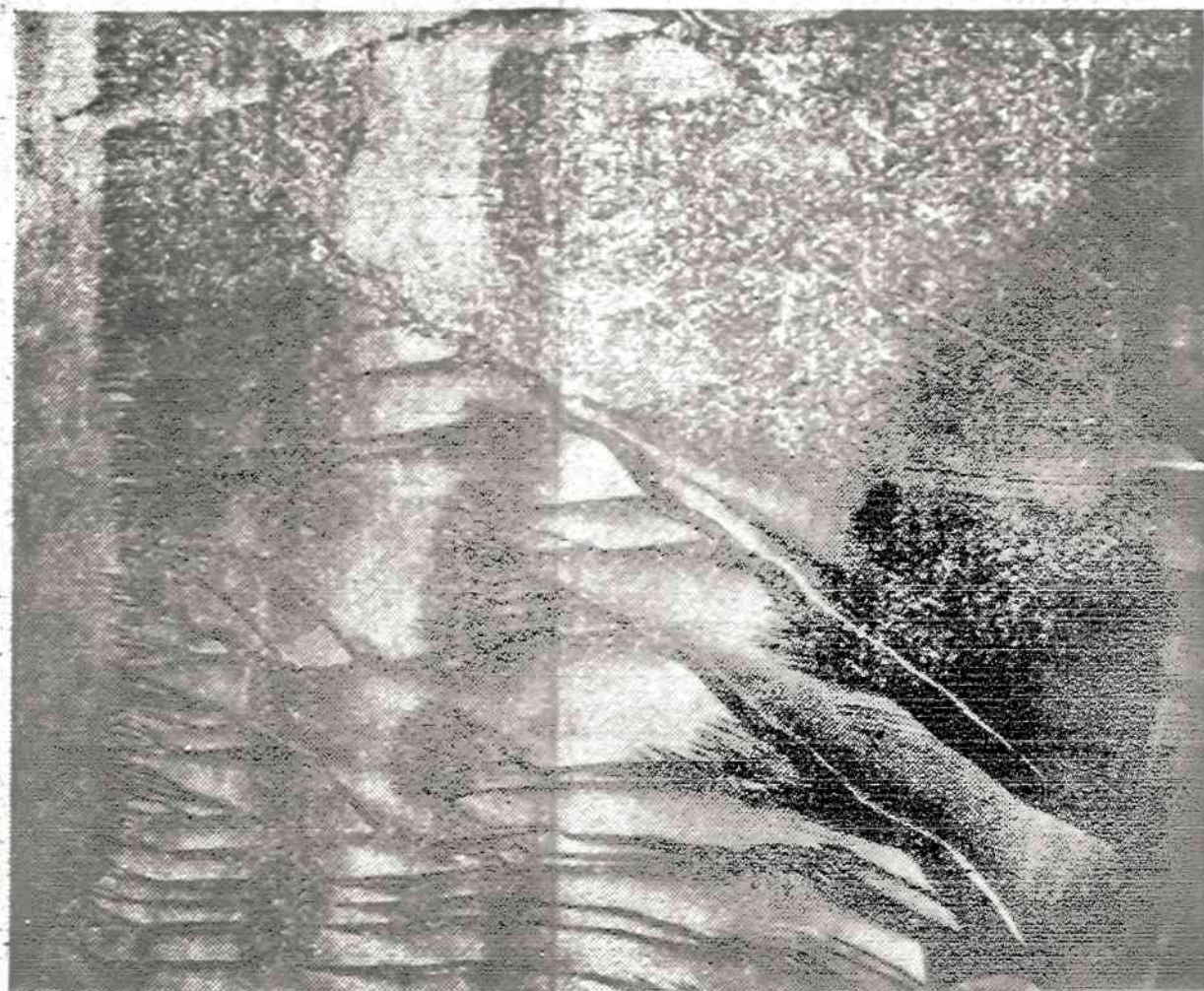
Niksonas, einant įstatymais, gauna apsaugą, kuri mokesčių mokėtojams kaštuoja \$622,000.

Kelionpinigiai

VAŠINGTONAS. — JAV kongreso atstovai paskutiniomis metais pradėjo mažiau važinėti po užsienį mokesčių mokėtojų sąskaiton. Manoma, kad jie "perkrauti" darbu arba prisibijo "blogos spaudos", kuri apie jų keliones parašo, todėl ir privengia užsienio kelionių.

1971 m. kongreso atstovai iš valstybės išdavo kelionėms išleido 1.1 mil. dolerių, o 1974 m. jau tik 795 tūkstančius.

Illinojaus Apeliacijos teismas prieš mėnesį yra nusprendęs, kad Cook apskritis turi teisę teis- mo keliu išreikšauti iš nuteist- mo Barrettto "slapto pelno" 180,000 dolerių.

Vienas kitas gali pamanyti, kad prieš akis turime abstraktaus meno paveikslą. Taip nėra. Pavėsklas padarytas Dow Chemical bendrovės laboratorijose. Jis rodo krūvą pilyčių vario lakštų, gaminamų Michigane, Midland miestelyje esančiose metalurgijos laboratorijose.

AFRIKOS VALSTYBĖS RUOŠIASI PRIPAŽINTI KOMUNISTUS

ADDIS ABABA, Etiopija. — Ruošiamą Afrikos valstybių konferencija rengiasi pripažinti "liaudies fronto" vyriausybę Angoloje.

Iki šio mėto patiems angoliečiams nepavyko susitarti, tuo tarpu "liaudies frontas" sudarė vyriausybę ir kviečia kitas grupes prie jų prisidėti, sako politikuojančieji kariai. Tvirtinama kad kelių naujai įsteiktų valstybių prezidentai gavo gana didelių kyšių už "liaudies fronto" pripažinimą. Yra ir tokių valstybių, kurios rengiasi pripažinti "liaudies frontą", bet vis dėlto reikalauja, kad visos svetimų valstybių karo jėgos būtų atšauktos iš Angolos.

Labai liūdna įspūdį padarė nelaisvės paimtas Kubos leitenantas ir du kareiviai. Jie nežinojo, kad bus vertiami kovoti prieš nepriklausomybės siekiančius angoliečius.

Reaganas yra rimtas iššūkis G. Fordui

VAŠINGTONAS. — Rep. John Rhodes, kuris atstovų rūmuose užima buvusią Fordo vietą, kad Ronald Reagan iššūkis Fordui pavers respublikonų nominaciją į "arklių lenktynes".

Jis skaito, kad prezidento ateitis "atrodo geresnė, nei jo netolima praeitis".

Šis įstatymų leidėjas veteranas pasakė žurnalistams, kad Reaganas turės didesnį pralaimėjimą, bet jis taip pat nurodė, kad dovanojimas buvusiam prezidentui Niksonui nusikaltimų ir atleidimų iš pareigų gynbos sekretoriaus James Schlessinger bei CIA direktoriaus William Colby galėjo būti visuomenei geriau paaiškintas.

Havajiečiams nepatinka J. A. V. nutarimas evakuoti Kahoolawe salą, kad karo lakūnai galėtų mokytis, kaip bombas numesti į taikinį. Prezidentui pasiūstame laiške havajiečiai rašo, kad jie rengiasi grįžti į salą ir neleisti joje padaryti saudymo patalpų.

Apie atominį karą Kanadoje

OTAVA, Ontario. — Slaptas dienoraštis, kurį vedė miręs premjeras William Lyon Mackenzie King, rodo, kad jo autorius bijojo, jog žinia apie sovietų šnipų tikslą Kanadoj galėtų paskatinti JAV aneksuoti vakarines provincijas.

Šis susirūpinimas matomas toje dienoraščio, kurį vedė liberalų partijos premjeras nuo 1921 iki 1948 dalyje, kurioje kalbama apie šgor Guzenką, sovietų ambasadose tarnautoją, 1945 m. pasiprašiusį politinio prieglobsčio. Guzenkos informacija apie sovietų šnipų veiklą nebuvo paskelbta iki 1946 m.

Dienoraštis, kuris buvo valdžios paskelbtas šį trečiadienį, apima periodą nuo 1945 metų 6 rugsėjo iki 31 spalio. Kiti Kingo dienoraščiai ir popieriai buvo paskelbti Naujųjų metų dieną, bet šis buvo užlaikytas saugumo sumetimais.

King mirė 1950 m.

Jis rašė savo dienoraštį, kad bijo, kad Kanada gali tapti mūsų, laukio atominiame kare su Sovietų Sąjunga. Pradžioje King buvo skeptiškas Guzenkos žinioms, bet, kai jos buvo patvirtintos ir pasirodė, jog sovietai varė platų šnipinėjimą, netgi pačioj Kanados valdžioje, jis tikrai išsiganddo.

Pigūs prekybiniai Sovietų laivai

MANILA. — Sovietai, didindami savo karo laivyną, vienkartinai gavo dar vieną smūgį, kad jis reikalui esant gali būti įjunkytas karo reikams.

Jie tiek prisistatė prekybinių laivų, jog nutarė, nieko nesaikant, varžytis su viso pasaulio laivų bendrovėmis. Sovietų laivai žymiai pigesnis kainomis pradėjo vežioti pasaulyje prekes. Todėl jų laivais prekių pervežimo kiekis padidėjo 18%, o tuo tarpu amerikiečių bendrovių sumažėjo 14%.

Laisvojo pasaulio laivų bendrovės baiminasi ir toki Sovietų elgesi vadina dumpingu — nepatartinomis varžytynėmis.

KO IESKO SOVIETŲ KARO LAIVAI LAISVOS ANGOLOS VANDENYSE?

Du nedideli karo laivai pavojaus nesudaro, bet nori išaiškinti sovietų tikslus

WASHINGTON, D. C. — Paaikėjo, kad prezidentas Fordas yra susirūpinęs dviem sovietų karo laivais, atsiradusiais neseniai portugalų išlaisvintos Angolos vandenyse. Sovietų valdžia turi teisę siuntinėti savo laivus tarptautiniais vandenimis, bet prezidentui rūpi, kuriais sumetimais Maskva pasirinko šį laikotarpį savo laivams prie Angolos siųsti.

Spindulių ginklai

VAŠINGTONAS. — Laseris arba spindulių panaudojimo įtaisai jau plačiai vartojami medicinoje ir pramonėje. Paskutiniiais laikais JAV ir Sovietai ryžosi juos pritaikyti karo reikams. Skubotai daromi visoki tyrimai, bandymai, ieškojimai. Pritaikius minėtus spindulius karo reikalams, dabartinių ginklų vertė labai sumenkėtų. Jie, gal būt, būtų pavojingesni ir už atominę bombą. Atsižvelgiant į tai, stengiamasi jų pavartojimą karo reikalams suvaržyti tarptautine tarpusavio sutartimi.

JAV derybų komisijos pirmininkas J. P. Wade, derybose su Sovietais dėl SALT II sutarties, yra ir laserio spindulių klausimą įnešęs į derybų dienotvarkę.

Kaip žinia, spauda ir laikurie senatoriai kaltino Sovietus, kad jie sulaužė SALT I sutartį. Tačiau, matyti, norėdami, kad derybos dėl SALT II sutarties pasisektų, JAV metamus Sovietams kaltinimus paneigė, sakydamos, kad neturima sutarties lauzymo įrodančių davinų ir kad spinduliai pastebėti amerikiečių satelitų buvo tik Sibire degančio miško liepsnos.

Rusija ruošiasi karui

HONGKONGAS. — Reuterio agentūros pranešimu iš Hongkongo, Kinijos valdžios žinių agentūra "Naujoji Kinija" kelis kartus iš eilės nagrinėjo karo pasirošimo klausimus. Pasak "Naujosios Kinijos", Sovietai ir JAV yra vienintelės, kurios pasaulį gali įvelti į karą. Didžiausias pavojus glūdi Maskvoje.

Kai Maskva įtemptai ruošiasi kariauti, tai JAV, dėl savo silpnų politikų, silpnina ginklavimąsi ir yra gynybos padėtyje.

"Naujosios Kinijos" žinių pranešėjas, pasak Reuterio, vienkartinai gavo dar vieną smūgį, kai socialistė Walter Rosa antradienį buvo prisaikdinta apgyvendinimo ministere.

Apgyvendinimo ministerija yra naujai įsteigta. Rosa perėmė daug funkcijų iš viešųjų darbų ministerijos, kuri yra vadovaujama vėminelio ministro komunisto visame 16-kos narių kabinete.

Valdžia pranešė, kad komunistai ir jų oponentai pasiekė esminį susitarimą žemės refor-

Sovietų karo laivai nedideli. Jokie pavojaus Atlanto vandenyne plaukiojantiems Amerikos ir kitų valstybių laivams negali sudaryti, bet tas faktas, kad Sovietų karo vadovybė pasirinko šį neaiškų laikotarpį savo laivams siųsti, prezidentui neaišku. Sovietų Sąjunga keliais atvejais skelbėsi, kad jokių interesų Angoloje ji neturėjo ir nebūfuri. Sovietų spauda net keilanti mintį, kad visi užsieniečiai privalėtų atšaukti savo karo jėgas iš Angolos, o čia dabar sovietų laivynas jėgas rodo.

Baltieji rūmai paneigė žinias, kad JAV vis dėlto siunčiančios ginklus į Angolą. Prezento sekretorius Ron Nessen pareiškė, kad Kalifornijos senatorius John V. Tunney yra suklaidintas. Joks JAV vyriausybei žinomas amerikietis neveža ginklų jokiai Angolos kovotojų grupei. Kas senatoriui suteikė žinias, jį labai žiauriai suklaidino. Prezidentas įsakęs sen. Tunney tvirtinimą patikrinti, bet nei viena JAV įstaiga nieko nežinanti apie ginklų siuntimą į Angolą.

Sekretorius Kisingeris stengiasi įtikinti užsienio ministerius, kad laisvę gavusi Angola turi turėti teisę pati tvarkyti visus savo reikalus. Jeigu Kuba, Sovietų Sąjunga ar Pietų Afrika siųsti karo jėgas į Angolą, tai angoliečiai patys nieko negalės spręsti. Iki šio metu Angola buvo Portugalijos kolonija, o ateityje bus kraštą okupavusių karo jėgų kolonija. Prezidentas Fordas pritaria tokiai politikai ir uždraudė siųsti karių ar ginklų į Angolą. Toks buvo ir JAV kongreso vadų pagėdavimas.

Pietų Afrika jau sutiko savo karių atšaukti iš Angolos be jokių sąlygų. Anksčiau ji reikalavo, kad rusai atšauktų Kubos karių ir išvežtų savo patarėjus, bet dabar, norėdama palenvinti derybas visoms karo jėgoms atšaukti, ji nutarė atšaukti karo jėgas be jokių sąlygų. Tada prezidentui Fordui bus lengviau reikalaoti, kad Sovietų Sąjunga atšauktų savo patarėjus ir kubiečius.

Ispanų kabinetui nutarus, kariuomenės specialistai vadovauja ir visą tvarką prižiūri požeiminiam traukinyje. Kol streikas nebus išspręstas, tai kariuomenės technikai vežios sostinės gyventojus.

Salta.
Saulė teka 7:19, leidžiasi 1:36.

ITALŲ ŽURNALISTAS LIETUVOJE

Antras Paolo Garimberti laiškas

(Garimberti pirmasis laiškas tilpo Naujienų šių metų 1 ir 2 nr.)

Antrąjį savo laišką iš sovietų okupuotos Lietuvos italų laikraštis „La Stampa“ jo bendradarbiui Paolo Garimberti pradedą Antrąs Vartų aprašymu.

„Pavargelis prieš šventos Teresės bažnyčios siūlantis praeiviams už smulkų atlyginimą šventos paveikslėlius, votyvu žvakes, savo darbo ražančius — atgal į naykstančią pasaulį vizią bažnyčios kaip pavargėlių ir nuskrastusių globėjos arba Giesingos Motinos (Mater Misericordiae) kaip skelbia užrašą: viršūnės Antrąs Vartų antrąs frontinėje sienoje. Pačioje bažnyčioje minia susikaupusių pamaldžių žmonių ir pauksuotoje embonoje po baldakimu pamokė sakantis kunigas sudaro nuostabaus ir glaus, tegul savo forma senoviško, santykio tarp bažnyčios ir tikinčiųjų.

Per maldžiūčių minioje nėra, tos fanatizmo ir prietariais praskleistas isterikos, kokia į akis krinta lankant stačiatikių bažnyčias Rusijoje. Gilų įspūdį daro rimtas religinis susikaupimas besimeldžiančių, kurių minia susidaro iš įvairaus amžiaus žmonių, o ne vien tik senolių, kaip, kad yra pravoslavų cerkvė-

se. Visi meldžiasi iš mišiolėlių arba baltų šviesiu metalu pagamintų maldaknygių — gautų pirmosios komunijos atsiminimui, kadangi dabar Socialistinėje Lietuvos Respublikoje naują mišioluką kaskart sunkiau begalima gauti. Per Sanctus ir Pa kelimą, tikinčiųjų minia klūpo rankas kryžiskai prie krūtinės prispaudę ir galvas giliai žemyn nulenkę. Čia žmonės į bažnyčias eina ne dėlto, kad „taip reikia“ ir ne iš įpratimo, kaip tai daroma Vakaruose. Kunigas čia vis dar tebėra charizmatiškas tarpininkas tarp Dievo ir tikinčiųjų“.

Aprašęs šventos Teresės ir Antrąs Vartų bažnyčias, italų laikrastininkas skaitytos vedą į netoli esančią šventą Kazimiero bažnyčią, kurią tarybinė valdžia paverė Ateizmo Muziejumi, kur brutaliai ir naiviai išstatyti per ilgus amžius Bažnyčioje pasitaikiusių neteisėtų „įrodymai“. Tą Vilniaus ateizmo muziejų aprašymą iš „La Tampa“ perspausdino daug kitų laikraščių laisvajame pasaulyje. Apie tą muziejų „La Tampa“ rašo:

„Puikios baroko stiliaus ir ate-

Viadas Rastauskas prie Trakų pilies

istinį muziejų paverstos švento Kazimiero bažnyčios navėje lankytojų buvo nedaug. Kazkokia rusų turistų ekskursija savo fabričių partinių „jašeikų“ aktyvistams vadovaujant; būrelis lietuviškų mokinių tarp savęs rusiškai kalbančių.

Muziejiaus eksponatų tarpe vyrauja dvi temos: piešiniai, fotografijos ir dokumentai — apie Bažnyčios teiktą paramą turtingai buržuazijai ir bajorijai muzikų — chlopus laikyti sunkioje baudžiauvoje ir Katalikų Bažnyčios Lietuvoje bendradarbiavimas su hitlerininkų okupantais. Vienas paveikslas vaizduoja carą Nikolajų su kryžiumi rankoje skelbiantį dekretą, įsakantį persekioti muzikus, kai tuo pačiu metu katedros šėšelyje buvo kariami revoliucionieriai. Toliau popiežiaus Pijaus XII fotografija su kažkokiu vyskupu ir apačioje rusų ir lietuvių kalbomis parašu „Šis popiežius vyskupui Vincentui Brizgiui tarpininkaujant aktinai rėmė Hitlerio valdžią pasaulyje ir Lietuvoje“. Greta fotografinės nuotraukos katalikų kunigų su hitleriniais karininkais arba laimėjančių „lietuviškų nacionalistų banditų gaujas“, stengiantis parodyti praeities ir dabarties ryšius su nacionalizmu.

Paskutinis bedievių muziejiaus švento Kazimiero bažnyčioje eksponatas rodo spalvotai aprengtas figūrėles plastikinėje dėžėje, vaizduojančias popiežių šv. Petro bazilikoje, apsuptą kardinolų, vyskupų, švęsčių gvardijos ir juodos bajorų gvardijos. Parašas: „Kam šie žmonės reikalingi? Kas kam nauda kad jie vaikšto „apsirengę tais juokingais apdarais? Tačiau už atlikimą niekam nereikalingų funkcijų tie asmenys yra darbo žmonių riebiai apmokami“

Baigęs vizitą išniekintoje šv. Kazimiero bažnyčioje įrengtame Ateizmo muziejuje, italų laikrastininkas turėjo pasikalbėjimą su pora kunigų, kurie jam suteikė įvairios informacijos apie Bažnyčios, kunigų ir tikinčiųjų persekiojimus.

Religijos mokymas Lietuvos respublikoje yra uždraustas. Valdžia visomis priemonėmis atkalbinėja ir sunkina katekizmo mokymą ir vaikų ruošimą prie komunijos. 1971 metų lapkričio mėnesį du kunigai — Kaune ir Raseiniuose milicininkų pagauti bemokant vaikus katekizmo bažnyčios zakristijoje buvo nuteisti po metus „pataisos“ darbų lageriuose. Nepaisant persekiojimų, tikinčiųjų ir praktikuojančiųjų skaičius Lietuvoje nuo Lietuvos įjungimo į SSSR sumažėjo labai nežymiai. Prieš 1940 metus 80 nuosimėjų gyventojų Lietuvoje buvo katalikai. Dabar gi priskaičiuojama, kad iš kiek daugiau kaip trys milijonai gyventojų tikinčiųjų yra 65 nuosimėliai, bet tas sumažėjimo nuosimtis susidarė žymia dalimi dėl masinės rusų imigracijos Lietuvon.

Svarbiausioji Bažnyčios problema Lietuvoje yra kunigų ir bažnyčių stoka. Iš trijų diecezių tik Kaunas turi vyskupą ordinarijų, kai apaštališkiems administratoriams Vilniuje ir Kašiadoryse jau 10 metų neleidžiama eiti pareigas. Visame Vilniuje yra tik 27 kunigai arba

po vieną devyniems tūkstančiams tikinčiųjų, ir iš 45 prieš karą veikusių bažnyčių dabar atidarytų pamaldoms bėra 11. Pagarsėjusiam memorandumu Brežnevui ir Jungtinių Tautų generalsekretoriui Waldheimui su 17 tūkstančių lietuvių parašais tikintieji painformavo pasaulį, kad tik po dešimtį kandidatų į kunigus kasmet leidžiama priimti į kunigų seminariją, o tikintiesiems neleidžiama remontuoti bažnyčias net savo ištekiais.

Apie švento Petro ir Povilo bažnyčią Vilniuje, kurios baroko freskai ir skulptūros tiek sužavėjo italų žurnalista, jis rašo:

„Šventadieniais per pamaldas patekti šios bažnyčios vidun, kur pamaldos atliekamos kas valandą pakaitomis lietuviškai ir lenkiškai, dėl žmonių daugumo veik neįmanoma... Tas žmonių mišinys, besispaudinčias per bažnyčios vartus valdžia skaito grąlimu virsti maišto židiniu. Protestų prieš religinį ir tautinį persekiojimą pasitaiko labai dažnai, čia netrūksta.

Garimberti pastebi, kad protestai dukart pasikartojo ir Kaune. Kai 1971 m. lapkričio mėnesį buvo teisiamas kunigas Zdebskis, šimtai katalikų demonstravo prieš teismo rūmų. Milicija tuomet areštavo kelias dešimtis demonstrantų, jų tarpe du kunigus. Garimberti taip pat suminėjo visame pasaulyje pagarsėjusį studento Romo Kalandos susideginimą Kaune 1972 metų gegužės mėnesį ir didžiules demonstracijas jį laidojant, ir tarptautinį krepšinio turnyrą Vilniuje, kur už priešsietiškas demonstracijas buvo suminta daugiau kaip šimtas žmonių, kurie buvo nuteisti kai kurie po trejus metus laisvės atėmimo. Sovietų valdžia, baigia savo reportažą Garimberti, tylos užuolaida apsupo Romo Kalandos susideginimą, ir nuo to laiko sietiškiems uždraudė vaziavimą į Kauną ir tik pusantūrą metų kai Maskvoje duodamas leidimas vaziuoti į Vilnių.

Rytų Berlyno kardinolo pranešimas

Italijos korespondentė Garimberti informacijas apie Vilnių papildė vyskupas Bengsch, Berlyno kardinolas, kuris praėjusių metų rugpjūčio mėnesį Kauno arkidiecezijos ir Vilkaviškio diecezijos vyskupo Juozapo Matusiaičio-Labuko pakviestas lankėsi sovietų Lietuvoje. Savo penkių dienų kelionės įspūdžius kardinolas Bengsch aprašė savo diecezijos Rytų Berlyne leidinyje „Sankt Hedwigs-Blatt“. Kardinolas pirma buvo lėktuvu nušėjęs į Leningradą, o iš ten į Vilnių, kur buvo apgyvendintas turistinio viešbutyje „Neringa“. Iš Vilniaus atvažiavo į Kauną, Trakus, Druskininkus ir Panevėžį, kur vyskupas Romualdas jį pasveikino kaip popiežiaus bendradarbį. Trakuose jam pasakojo, kad kiek žmonės atsimena, niekas ten nebuvo mątes kardinolo.

Vilniuje jam priėmimas buvo suruoštas vyskupų kurijoje, kur dalyvavo ir valdiškas sovietinės Lietuvos respublikos tikėjimo reikalams sekretorius kažkoks Tumėnas.

CICERO NAUJIENOS

Kazio Deveikio netekus

1975.XII.31 d. vos sugrįžus iš rieteliaus Vaclovo Dahnkevičiaus laidotuvių, paskambino Dr. F. Kaunas ir sakė: „Su Deveikiu blogai...“ Paaškejo, kad Deveikis sukiubo gatvėje ir nors labai greitai buvo nuvežtas į ligoninę, bet neatgavęs sąmonės kito d. eną užgeso.

Galima sakyti, kiek tik Ciceroje buvo lietuviškų organizacijų (nekomunistinių) jis visoms priklausė. Jeigu ir nebuvo nariu, tai nuširdžiai talkininkavo ir labai skaudžiai pergyvendavo, kai kurį organizaciją likviduodavo. O jis pergyveno likvidaciją. Dainininkų choro, Draugystės Lietuvos mylėtojų, Vyrų pašalpinės dr. jos, Tėvynės mylėtojų dr. jos Cicero skyriaus ir dar visai neseniai Lietuvos kareivių dr. jos ir Raudonosios rožės klubo.

Deveikis buvo pastebėjęs, kad Cicero šaulių turima JAV vėliava neturi viršūnės — aro. Kai Lietuvos kareivių dr. ja likvidavosi, jis man ją atnešė, sakydamas, gal prie šaulių turimos vėliavos tiks. Tik. Šauliai atsidėkodami, koplyčioje JAV ir Lietuvos vėliavos buvo pastatę prie jo karsto.

Sausio 4 d. 7 val. vak. orga-

Kardinolas apie bažnyčios padėtį Lietuvos sovietų respublikoje paskelbė sekančius duomenis: Tėn yra tik viena dvasinė seminarija Vilniuje su 53 klierikais. Visame Vilniuje atidarytos tik 9 bažnyčios su 24 kunigais. Dviejose tų bažnyčių pamaldos laikomos tik lietuvių kalba, dviuose tik lenkiškai, o kitose pamainomis lietuviškai ir lenkiškai. Bažnyčias Lietuvoje atstatyti leidžiama tik tuo atveju, jei tikintieji patys savo tarpe surūnka tam tikslui pakankamai lėšų. (Iš Tydzien Polski) jpr duobes.

Kazys Deveikis

nizacijų atstovai, kurioms jis priklausė, susirinko į Petkaus koplyčią atsisveikinti. Kalbėjo: SLA PT iždininkė E. Mikužinė, Balfo veikėja Ona Zailskienė, Altos Jonas švedas, Lietuvių respublikonų Jurgis Breivė, Naujienų Martynas Gudelis, Lietuvos socialdemokratų Juozas Skorubskas, Simo Kudirkos fondo Aldona Brusokienė, Lietuvių bendruomenės (r) Stasys Franskevičius ir SLA Cicero kuopos Alfonsas Kizlaitis. Atsisveikinimai baigti Lietuvos himnu.

Kitą dieną, palydėti Deveikį į kapines, prisirinko vėl pilna Petkaus koplyčia. Grabnešiai buvo du Deveikio anūkai ir keturi SLA Cicero kuopos nariai. Petkaus koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse religines apeigas atliko kun. Petras Patlaba. Visur dalyvavo SLA PT iždininkė E. Mikužinė. Apeigos kapinių koplyčioje baigtos Lietuvos himnu. Našlei Deveikienei buvo Lietuvių bendruomenės (r) išteikta Lietuvos vėliava, kuri visa laiką dengė Kazimiero karstą.

Ilgai lietuviai kariavo, kol šv. Kazimiero lietuvių kapinėse atgavo teisę laioti pagal lietuviškų papročius. Bet, kai žienu, jėi tikintieji patys savo tarpe surūnka tam tikslui pakankamai lėšų. (Iš Tydzien Polski) jpr duobes.

Ilgai pašnekesiai vyko Gold Coast Inn.

A. a. Kaz. Deveikis buvo gimęs 1888 m. per šv. Kazimierą, dėl to ir šis vardas jam buvo duotas. 17 metų amžiaus, vyresniųjų brolių kviečiamas, atvyko į šį kraštą. Kiek padirbėjęs pas broį Philadelphiajoje, Pa., cukrainėje, nuvyko pas kitą į Oklahomos anglių kasyklas. 1912 m., ieškodamas didesnių lietuvių susibūrimų ir geresio darbo, atvyko Čikagon ir gavo darbą Western Electric. Tais pačiais metais įstojo į SLA ir kitas jau veikiančias lietuvių organizacijas. Kurį laiką geriau apmokamo darbo ieškoti, buvo išvykęs Detroitan ir dirbo automobilų fabrike. Kurį laiką buvo persimetęs į biznį — pardavinėjo Texas alyvos b-vės šėrus, bet 1916 m. grįžo į Cicero Western Electric ir išdirbo be pertraukos iki 1958 m., kai buvo paleistas į pensiją. 1916 m. situokė su Onute Kazlauskaite, kas du metai susilaukdavo prieauglio. 1918 m. gimė sūnus Kazys (jau miręs), 1920 m. Edvardas, 1922 m. dukrelė Leona ir 1924 m. Loretė. Visi vaikai lankė ir baigė lietuvių sv. Antano parapijos mokyklą.

Deveikis labai aktingai ir nuširdžiai dirbo lietuvių organizacijose. Jis labai daug prisidėjo prie Tėvynės mylėtojų dr. jos, kai buvo leidžiami šeši tomų Vinco Kudirkos raštų.

Kai 1927 m. gale Cicero veikusių SLA 194 kuopą užgrobė komunistai, Deveikis suorganizavo naują kuopą, kuriai buvo duotas 301 nr. Komunistų kuopa išnyko, o Deveikio 301 ir šandien gerai veikia.

1930 m. Deveikiui mirė žmona, kelius metus pavargęs, 1934 m. jis vedė, taip pat našlę Oną Zenevičienę, su kuria išgyveno iki mirties.

Stepas Paulauskas

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4 %
a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 1/2 %

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
INSURED

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGIOTISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi tomai gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA
Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.
Juozas Kapacinskis, **ŠIAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai apie lietuvių kovą su bolševikais ir gyvenimą tremtinio stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobes viršeliais kaina 4 dol.
Juozas Kapacinskis, **ISEIVIO DALIA**. Atsiminimai. Iseivio Dalia yra ašturių ankstesniųjų atsiminimų tęsinys. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai išsidrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota 300 psl. Kaina 7 dol.
ČIKAGIETIS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidus aprašymai, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką ji žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.
D. Kuraitis, **MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ**. Kelionės į Lietuvą išpildyti iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.
D. Kuraitis, **KELIONE Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS**. Autoriaus pastebėjimai neapgauna turistų ir asprinio propaganda bei užmąstymai. Abi knygos prasytos lengvų, grafių stiliu.
Vincas Zemaitis, **LIETUVIŲ ETNINIO SIENU KLAUSIMAI**. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.
Vincas Zemaitis, **LIUBLINO UNIJOŠ SUKAKTIES PARASTĖJĖ**. 84 psl. Kaina \$1.50.
Šie ir kiti leidiniai yra gaunami **NAUJIENOSE**, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atlikant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdami čekį ar pinigų perlaidą.

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. New E Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity for 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When cashed, they can be cashed at your bank, and interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

VASARIO 16-TOS AUKOS

Žinoma, kad Amerikoje Vasario 16-tos šventės metu surenkamos aukos buvo skiriamos tik Lietuvos laisvinimo reikalams, ir surenkamos Amerikos Lietuvių Tarybai. Jos nebuvo dalinamos į lokias kitas dalis ar skiriamos kitoms organizacijoms.

BALF, ir LB aukos buvo kaupiamos kitomis progomis ar tikrai laisviniams. Buvo žinoma, kad aukos nekelė triukšmo, nerastėjo apšaukčių, nebuvo kaip ir kam aukotojas būtų skyrė auką.

Aukotojai visą laiką aukoję laisvinimo reikalams, be padalinimo dalimis perdavę Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri dukas skirdavo visiems kas tik darbo laisvinimo kovos darbu ir jam reikėjo aukos.

Pasirodė, kad Vasario 16-tos aukų padalinimo trauka vėlė, Vokietijoje, atskilusios ateitininkų grupės politikierius, pasitinkusius sau varda Fronto Biulien, šiandien jie Amerikoje geriau yra žinomi frontininkų vardu. Amerikoje LB yra ALTO kūdikis. Jis daug prisidėjo prie jos suorganizavimo. Buvo tikėta, kad ALTO ir LB suorganizavimas, bendradarbiavimas bus glaudus, šiltesnis ir nebus jokių rimtų nesutarimų.

Kada susiorganizavo LB Amerikoje, rasant jos įstatus buvo aiškiai ir be šėselių pasidavę veiklos uždaviniais:

ALTA dirbs politinį, o LB kultūrinį ir lietuviškos išlaikymo darbą. Kol LB vadovybėje nebuvo įsigalėjusieji frontininkai, kol LB nebuvo pajungta lietuviams ir tikslams, Amerikos Lietuvių Tarybos ir LB vadovybės bendradarbiavimas buvo pakankamas, kartais ir gražus ir sutartinas.

Tačiau frontininkams vis gėlė dantį Vasario 16-tos minėjimuose surenkamų aukų pasidalinimas ar nors dalies pasukimas į savo vadovybės įdą. Nežinia kuris iš frontininkų vadovų — Nainys, Kamanas, Barzdukas ar Volertas bus suplanavęs arba vis kartu bus nutarę, kad reikia išsiskirti sau pačių narių LB Amerikoje Taryba, kur suvažiavimuose bus galima pasikeisti LB įstatus, vykdomo taisyklės ir papildyti tokiomis paragrafais, kurie ir bendruomenės pasuigos prisidėti prie politikos ir prie Lietuvos laisvinimo reikalų.

Jau penktosios Tarybos rinkimai buvo "demokratinis principas" ir taurumo pasididžiavimas. Bet vis tik dar laikėsi tvarkos ir darbo nedublikavo. Susaustuose frontininkų simpoziumuose Los Angeles ir kitur liečiamų klausimų ir pasitarimų bei spaudoje paskelbtų nutarimų, aiškiai matėsi, kad ALTO ir LB santykiai sirguliuoja, nesutarimų barometras kyla.

Tilžės lietuvininkų bažnyčia buvo pastatyta ir įšventinta 1769 m.

Kiekvieną kartą pabandyti santykių suregulavimą — išsiaiškinimo susitikimai baigtavosi be vaisių ir susitarimų ar išsiaiškinimų. Nesantaikos ir nesutarimų klijūty, priešais tai įstatuose nebuvo, nes Lietuvos laisvinimo darbo sritis Amerikoje priklausė ALTO, o kultūros, švietimo ir lietuviškos išlaikymo LB. Būtu didelė gėda kalbėti apie įvykdytus LB septintuosios Tarybos rinkimus, kad jie buvo demokratinis principas dvasioje praversti teisėtai, be klasifikavimo ir apgaudinėjimo. Tai gali tvirtinti tik tie, kurie demokratinis principas nesuprantami, rinkimų suklasifikavimas ar klasifikavimas nėra joks nusikaltimas.

Paskutinis LB septintosios tarybos suvažiavimas Clevelande praėjusią vasarą parodė, kad jė valdo ne dauguma, bet vienas kitas iš vadukų ir, kad tarybos nariai pildė ne savo pareigas, klausė ne savo sąžinės balso, bet net nerinkė vadukų, bet jų patvirtintą vadovauti LB krašto valdybai.

Tai gausiai ir nesugriauamai rodo staigus pačių rimčiausių ir įtakingiausių tarybos narių vieši pasitraukimo pareiškimai, jų pasitraukimo priežastys.

Iš tarybos suvažiavimo, pasitarimų, paliestų aptarimų klausimų matėsi, kad narių nuotaikos buvo prislėgtos, bet jautėsi ir paslėptų rankų burtininkavimas ir mažumos spaudimas ir baimės skiepėjimas, kad tik iškilusi opozicija liktu pasmerkta, susitaikymas ir pasitarimams neutralios komisijos sudarymas būtų atimtas. Pasisekė surasti "vienminčių", tik labai mažai iš rinktų atstovų, daugiau iš įstatų kaitaliojimas tokiomis padarytu. Turime jau ir paskelbtus 8 — tosios LB tarybos rinkimus. Jie numatyti 1976 m. IV. 25 — 26 dienomis. Paskelbta ir Vyr. rinkimų komisija. Prasidėjo važinėjimas "valdžios" galvų ir galvėlių ir Florida "rinkimnėmis tarnybomis".

Spaudoje matėsi, kad Gaila, Gečys, Raugas ir dar vienas kitas važinėja ir sako kalbas, veda agitaciją gausiai lankytis rinkimuose ir balsuoti. Kol kas dar nėra kandidatų sąrašų, tad nežinoma kokios politinės grupės politikieriai bandys "rinkimus" laimėti ir LB taryba.

Aišku, kad kiekvieno pirštininko ir save. Kad rinkimai bus neaiškūs, galima jau dabar sakyti, nes kaip kas nesistengė aiškinti, kalbėti ar ignoruoti, bet LB turi jau veikiančią stiprią ir susiorganizavusią dabartinę, ar kaip Naujienos sako ir vadina barzdukine LB.

CICERO

Cicero žvejų pobūvis

Cicero Medžiotų ir žvejų "Ešers" klubo Naujųjų 1976 metų sutikimo balius įvyko gruodžio 31 d. p. p. Pečkų svetainėje, 1500 So. 49 Ave., Cicero, Ill. Svetelių prisirinko apšėiai. Niekam neteko liūdeti — visi vaišinosi.

Ponios Pečkienės kulinariniai sugebėjimai "suguzino" ant stalo daugybę visokių šaltų ir šiltų valgių. Žinoma, ji neapsėjo ir be padėjėjų. Garbės joms ir ačiū už jų tokių sugebėjimus.

Baras veikė taip pat — išuostas džentelmenas už "žaliąjį dolerį" patarnavo labai mandagiai. Kiekvienam sakė ačiū ir "žaliukus" krovė į "sandaros skrynias".

Klubas yra vos kelių mėnesių, o jau spejo antrą kartą gėlė pasirodyti. Tai vis yra nuopelnas J. Juškausko, kuris, nesigalidamas nei savo pinigais ir laiko, jį įgyvendino ir "įpilieti-

Korespondencijoje rašoma: "Kai kuriuos jo pareikšimus verta paminėti. Kada Vokietijoje ateitininkai suskilo ir atsirado frontininkai, tai prelatai nenuėjo su jais, bet pasilikę. Jis pabrėžė savo kalboje, kad jį galima vadinti "krikde-mu". Jis tvirtai pabrėžė, kad jis yra ALTO žmogus, bet neigė ir kitų organizacijų, ypač Lietuvos Bendruomenės, nes visos organizacijos esančios geros, nes visur tie patys lietuviai ir vieni su kitais turi gyventi.

Dėl Lietuvos Bendruomenės pretenzijų ir Vasario 16-tos parėngimų aukas, prelatus pasakė, kad LB galėtų pasitenkinti turimomis pajamomis, kurių ir LB įdą per metus įplaukia virš 200,000 dolerių...

Reikia pilnai pasitikėti prelato J. Balkūno teigimu, nes jis niekada melo nesakys, netiesos nekalbės, kaip dvasiškis gaudų ir prasimanymų savo kalboje nemėnės. Jei kalba, tai gerai žino, už tai ir susirinkusiems bendruomenės nariams autoritetingai tvirtino.

K. Kyga

no" mūsų tarpe. Kai šokiui pradėjo, steigėjas klubo, J. Juškauskas, šoko valsa ne tik dešinė, bet ir kairėn. O kai polką treptelėjo, tai nuo kojos triukšmo — net grindys linko, bet saldžiai miegodamas su muzika, visiškai "užmigti" neleidė.

Per visą gražų vakarą geriausiai išsilaikė vienas iš klubo steigėjų — Juozas su "kepure". Jis visą vakarą išsėdėjo prie baro. O atėjus meteliams 1976 — nenusiėmė "Unros" kepurės — nepamainė popierine, bet saldžiai miegodamas su muzika, prigludęs prie baro gana plaukuota galvele, sapnavo. J. Pečkys, ištraukęs armošką, norėjo jį prikelsti, bet, gal būt, jo pirštai klavišų nelabai įveikė — buvo pavargę bespaudant dar prieš Japonijos-Rusų karą išgyto instrumento.

Pelnas, kiek ten jo liko, skiriamas lituanistinei mokyklai. Klubas "Ešers" linki visiems geriausių 1976.

Fekantis klubo "Ešers" parengimas, sakoma, įvyks blynelių pavidale su ešerėlių padažu. Geros sėkmės. A. V.

NELEGALUS "TEPALAI"

VAŠINGTONAS. — Įvairios valdžios komisijos, tyrinėjantios Gulf Oil bendrovės veiklą, surado, kad bendrovė nelegaliai yra išdaliniusi apie 12 mil. dol. kyšiams ir visokiems "patepimams" Amerikoje ir užsienyje, pradedant 1960 m. ir baigiant 1973 m.

Teksaso geležinkelio komisijos nariams bendrovė nuo 1960 m. mokėjo "algas", juos "tepe" beveik nuolatiniškai. Taip buvo "tepami" beveik visi Teksaso valdininkai ir politikai.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIEŅOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.	
Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik	\$3.00
Minkštais viršeliais tik	\$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURŲS ŽMONES.	
Kelionės po Europą įspūdingai. Dabar tik	\$2.00
Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį.	

NAUJIEŅOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00.	\$5.00
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00.	\$2.00
Prof. S. Kalrys, LIETUVA BUDŲ, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kliras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais.	\$5.00
Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIEŅOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymą ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mūsų pareidytą pasitikėjimą. Mes norime būti Jums naudingi ir ateityje.

Stokaitės apskratis (iki \$40,000)

1739 So. HALSTED AVE., Chicago, Illinois 60605
Tel. 393-4400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
646 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4470

5 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

GERA KNYGA PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dapkus. ŽEMĖS ŪKIO ŠVIETIMAS. Studija, išleista 1966 metais paties autoriaus išdomis. Knyga dviejų dalių. Žemės ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio švietimas Lietuvoje.

Antoriaus savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas neapėmė Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų suorganizavę gražiai laimingų ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiuotis ir didžiuoti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prištų patoms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi apibūdinti lietuvių tautos daugumą (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išplatinti lietuvių absolūtus daugumą yra arba patys buvę ūkininkai arba ūkininkų vaikai, reikia, kad ši knyga bus brangi absolūtai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parasyta, kad pradėjus skaityti nebepasiro pertraukti. Knyga autorius skiria Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimas tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čeki arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gave pinigų, tuojau knyga pasigims.

Neseniai išėjusi laukta

Juozas Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persutimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

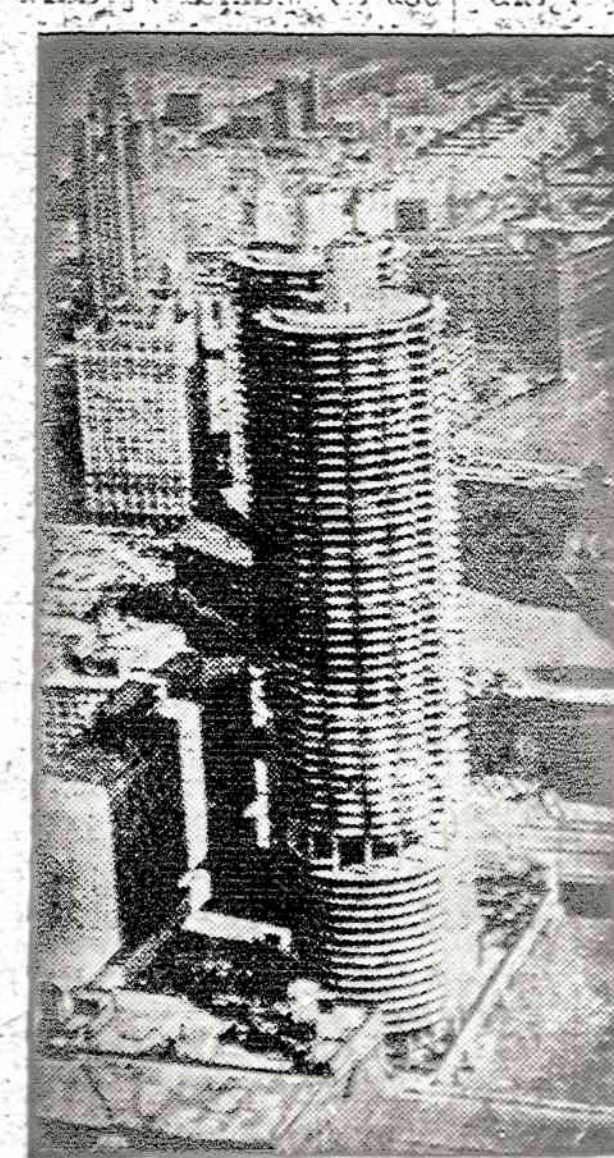
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užmojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4 %

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygėlės sąskaitos neša

5 1/4 %

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Šmigelskis kritikuoja "iš apačios"

Nepriklausomos Lietuvos Kaune gimęs Kostas Šmigelskis tapo įtakingu "tarybinės" Lietuvos visuomeninio gyvenimo veiksmu. Jis įstojo į komjaunimą, tapo partijos narys, perėjo kelias mokyklas ir partinius kursus, o dabar jau pats nurodinėja, ką partijos nariai privalo daryti ir kokiais klausimais rūpintis. Pradžioje jis dirbo įvairiuose neišsilusiose laikraščiuose, komunistų kontroluojamose, bet ne oficialiuose partijos organuose, tuo tarpu šiandien jis jau tapo pačios komunistų partijos Tiesos leidžiamo organo reidinis reporteris.

Vieno okupantas dar ir šiandien neleidžia į provincijas, bet jis jau važinėja į partines konferencijas, aprašinėja girdėtus pranešimus ir nurodinėja, ką partijos veteranai, lenktyniaudami ištisais mėnesiais, netinkama kryptimi nulenke. Pradžioje jis važinėjo su Udukiu, iš kurio mokėsi reportažų krypties, o dabar jau važiuoja su kitais partijos šulais.

Praeitų metų gale jis kartu su Algirdu Kadžiuliu buvo pasiūstas į Kaune vykusią komunistų partijos konferenciją. Toje konferencijoje svarbiausią pranešimą pasiskaitė Kauno partijos pirmasis sekretorius Vladislavas Mikučias. Šmigelskis su Kadžiuliu ne tik aprašė partinę konferenciją, bet kritikavo svarbesnius kalbėtojus, nepajėgusius atkreipti reikalingo dėmesio į pačius svarbiausius partijos ir partijos narių uždavinius. Šmigelskis, greičiausiai vykdydamas Petro Griškevičiaus instrukcijas, kritikuoja pačius partijos veiklos kritikus. Jis sako, kad iki šio meto partijos kritikai kritikavo tik ta iš viršaus, tuo tarpu kai visa partinė kritika "privalo eiti iš apačios". Partijos centro komiteto organe jis šitaip rašo:

"Tai, ką per pusę amžiaus ir daugiau pasiekė geriausias užsienio firmos, — pasakė Dzeržinskio staklių gamybos direktorius K. Dzidolikas, — prieš penkiolika metų mūsų kolektyvas atrodė didžiulė, sunkiai pasiekiamas aukštuma. Pirmieji mums į pagalbą atėjo — Odesos staklių gamybos specialistai. Nemažai padėjo šalies mokslo įstaigos. Mūsų gamybos specialistai, remdamiesi mokslo ir technikos pasiekimais užtikrino žymią pažangą... Is vis dėlto mieste yra nemaža tokių kolektyvų, kurie neatlaikė aukštų

A. Jurašenės straipsnius perskaičius

BIRUTĖ KEMŽAITĖ

1975 m. lapkričio 15 d. "Draugo" tilpo, prieš metus iš okup. Lietuvos su šeima į laisvę pasitraukusios Aušros Sluckaitės — Jurašenės straipsnis: "Kūrybos problema dabartinėje Lietuvoje". Tai paskaita skaityta praėjusių metų Europos L. F. Bičiulių Studijų Savaitėje. Prelegentė yra 12 metų dirbusi Vilniaus "Vagos" leidykloje redaktore, tad pavergtos Lietuvos literatūrinėje srityje turi nemažai patirties... Mėgindama atsakyti į klausimą, "Ar įmanoma tikra kūryba vadina moje tarybinėje literatūroje partijos diktato sąlygose?", ji su nepasitikitėjimu iš anksto perspėja, kad to klausimo problemos nepajėgs išspręsti. Be abejo, todėl, kad ji, ir mes visi gerai žinome, jog komunistinėje santvarkoje jokia tik-

ra kūryba nėra įmanoma. Tačiau aiškiai pasauliui įrodė rašytoja A. Solženecyną kentėjimų lageriuose ir išvargimo iš tėvynės priežastis, dėl tikros kūrybos grūdimas į beprotnamius, neleidimas atsiimti Vakarose paskirtų premijų ir t. t. Okup. Lietuvos rašytojų kūrybinę veiklą, A. Jurašenė apsprendžia į suskirstydama į tris galimybes: visai tylėti, rašyti "į stalčių", ar kurti bendradarbiaujant su primesta komunistine valdžia, primesta valia.

Visiškai tylėjimą ji atmeta kaip nepriimtina. Cituoja: "Jeigu ir solidarai visi tikri rašytojai nutyli, atsirastų kas rašo, nes ganta nemėgsta tūlumo. Ir tada jau užplūstų literatūra tikri grafomanai ir tie, kuriems nėra brangus nei sąvystymosi tempų. Konferencijoje buvo kritikuoja ma automatizavimo priemonių gamyklos partinė organizacija ir vadovai (buvęs direktorius J. Gurskis, buvęs partinio biuro sekretorius S. Gedrikas). Palginti, tai nedidelė imonė. Tačiau darbo organizavimas joje nepatenkinamas, žemas darbo našumas. Planai vydomi šturmuojant, bet ir tai negelbsti. Šturmuojamas sutrikdo technologinį procesą — pasipila brokas. Taip pat reikia pridurti, kad gamykla išleidžia moraliskai pasenusią produkciją, kuri nebeturėtų paklausos. Partinė organizacija, jos biurai ne syki buvo nurodyti rimti jų darbo trūkumai, tačiau reikalų gerinimu anksčiau nebuvo pakankamai rūpinatasi. Priešingai, būdavo, kad komunistai mėgino nulepti arba pagražinti padėti. Suprantama, dėl to kalta ne tik partinė organizacija, bet ir partijos Lenino rajono, taip pat partijos miesto komitetai". (Tiesa, 1975 m. gruodžio 30 d., 2 psl.).

Šmigelskis ne tik Gurskiui su Gedriku nurodo, kad svarbiausia visų Kauno pramonės nelaimių priežastis yra "sudetinė idejinio politinio darbo problema — komunistinės pažiūros ir darba ukydams". Kol okupantas nepajėgs įdiegti lietuviams "komunistinės pažiūros ir darba", kol ta "pažiūra" lietuvių tarpe neprigis, tai nei iš Odesos atvažiuosieji specialistai, nei aukštesnieji Lietuvos mokyklų mokslininkai, nei partijos centro komitetai nieko nepajėgs padaryti. Nieko nepadarys rusai per 55 metus, nieko nepadarys ir lietuviai komunistai per kitą tokių metų skaičių. Nepadarys todėl, kad ta "komunistinė pažiūra ir darba" labai jau kiekvienam dirbančiam aiškiai matosi.

Komunistai viską taip organizuoja, kad kiekvienas darbininkas daugiau pagamintų, kad darbo produktas būtų geresnis, kad ir pats geriausias darbininkas dar labiau skubėtų ir su gretimais savo draugais lenktyniautų, bet ta "pažiūra ir darba" dirbantiems neparodo, kad jie gali pasinaudoti to darbo vaisiais. Kol lietuviams teks liežuvį iškišyti lenktyniauti, o lietuvių išaugintais javais ir pagamintais produktais galės naudotis tik tai privilegijuotoji rusų komunistų grupė, tai Kaune gimusieji ir Vilniuje mokytieji šmigelskiai nieko nepadarys.

Žinės, nei tiesos žodis, nei tikrinio pasireikimo svarba ir svarumas, tie, kurie nori padaryti karjerą ir tapti rašytojais be rašytojo pašaukimo. Tą įrodė ir visi konjunktorai (sąlygų, aplinkybių visuomenės atveju, literatūrinės kūrybos srityje) svyravimai. Kai tiksliai labiau susigalavdavo varžtai, iš karto laikraščius užplūdavo pseudopoetai, pseudopublicistai, pseudorašytojai. Bet gal būtų toks solidarumas būtų tam tikras protesto pareiškimas? Gal tai duotų kokį nors visai nenumatytą rezultatą? Staiga, — visa lietuvių literatūra tyli! Tokia iliuzija atrodo efektinga. Bet ką ji duotų? Kokios būtų pasekmės? Kas gali atsakyti į šią klausimą?

Koks skirtumas okup. Lietuvoje yra tarp tikrojo rašytojo ir grafomano, kad jie abu priklauso tos pačios rūšies ideologinei grupei, kada ir vienas ir antras laikosi tų pačių reikalavimų bei taisyklių, kada jų kūrinių pereina per tas pačias kontrolės rankas? Tik toks, kad tikrųjų rašytojų, jei jie mažiau komunistui yra palankūs, kūrinių yra daugiau išbraukiami, o grafomanų, aklaivai atsidavusių okupantui, mažiau. Tačiau rezultate išleidžiamos įsena vienos, ant to paties (pavergto suformuoto) kurpalio pasiūtos knygos...

Ilginto talento tikroji kūryba yra nuoga, autoriaus sielos veidrodis, protinės ir dvasinės jėgos išraiška, jo natūraliausias neiškreiptas "as". Koks yra pats kūrėjas, kokios jo mintys ir dvasia, tokia yra ir jo kūryba. Tai ne mano aušros, bet dėsnių... Autorius į savo kūrinių gali įdėti tik tai, ką jis pats savyje turi, pvz.: aukštos moralės asmuo negalės parašyti išsamiu antimoralinio veikalo, nes nesugebės išsiverstyti ir tinkamai išlieti savyje neturimo jausmo. Bet jeigu rašytojas kokia nors kaina, dėl kokios nors priežasties sutiks su tokia sąlyga: kurti prieštaraujančią sąžinės balsui, ne pagal savo ištikimimus, bet pagal kitų nurodymus, tada ne tik jis užguls sunkus sąžinės imtinėjimai, bet atsiras gėlimybės dideliu talentui nusmukti iki grafomano...

Rašymui "į stalčių" A. Jurašenė taip pat nepriitaria, nes, anot jos, tai per sunkus kelias. Ji sako: "Rašyti "į stalčių", tai reiškia rašyti ir niekam nerodant. Rašyti ir neprivaletti dailinti su nieku, kad tai nepasiektų ausų, kuriems nereikia girdėti. Kitaip tas rašymas bus tarsi adrešuotas saugumo ran-

kom, kurios skaitys, rašys po tavo vėli, po to paameria baus ir kaltins". Kitoje vietoje ji vėl sako: "Palaipsniui rašantis į stalčius jms dūsti savo kūryboje, jis garas tiek tiek lūžingas, atsiranda tam tikri kompleksai. Tai sunkus kelias".

Taigi, ponie Aušra Jurašenė ir visa eilė okupuotos Lietuvos rašytojų solidarai pasirinko sau lengvesnį kūrybinį kelią: prisitaikymo, bendradarbiaujant su primesta valdžia. Pagal prelegentės teiginį, kad, rašyti ar nerašyti, spausdinti ar nespausdinti, yra asmeninio apsisprendimo dalykas, be abejo, jie apsisprendė, pasirinkdami ne kovos, bet prisitaikymo kelią, nes jų charakterių, jų kūrybinei būčiai, jų lautinės sąžinės balsui buvo priimtinausias. Pagal Dievo duotą laisvą apsisprendimo teisę, mums, kitaip galvojančioms negalima jų smerkti, tačiau mums yra leista juos atfinkamai vertinti...

Prisitaikiusius rašytojus A. Jurašenė suskirsto į tris grupes: pilnai prisitaikiusius, dalinai prisitaikiusius ir trečią prisitaikymo kelią būdingą daugiau jaunuojai kartai.

Pilnas prisitaikymo kelias: "Kai tyli sąžinė ir širdis, o veide tik partinis biuletas arba rašytojo karjeros geismas. Kartais gali būti tai ir nepriimtina, o idejos kelias". Tai tikrieji tautos išdavikai, kurių rankomis pavergėjas žudo mūsų tautą; tai dabartiniai pavergtos Lietuvos lietuvių kiejai vadai su kuriais bendradarbiaudami kultūrinis ryšius varo mūsų lietuviškos lenos šulais. Ir (Ar tai ne ironija?) tu lietuvių bendradarbiautojų globoje yra p. Jurašė...

Toliau seka antrasis prisitaikymo kelias — dalinis prisitaikymas, kurį A. Jurašė šloja apibūdina: "Ir Dievas ir šėtonas". Paderis, ką reikia, bet parašys, ką noriu". Šis tuo keliu ejo dauguma iki 7-10 dešimtmečio kartos rašytojų, ir nemaža padarė.

Ar iš tiesų, paklupimai primestai valdžiai patalikuodami, uoliai vykdydami jų reikalavimus, rašytojai gali parašyti ir išspausdinti ką nori? Ištikimkime iš pačios A. Jurašenės žodžių. Aptardama rašytojo priklausomybę nuo situacijos ir laiko, ji sako: "Reikia patalikuoti rašyti ir niekam nerodant, kada tu gali dyti. Rašyti ir neprivaletti dailinti su nieku, kad tai nepasiektų ausų, kuriems nereikia girdėti. Kitaip tas rašymas bus tarsi adrešuotas saugumo ran-

se laikomi nealkalčiai. Pats pulkininkas važiuodavo į didesnius vokiečių kalėjimus ir pasirinkdavo pačius didžiausius kriminalistus, o vėliau duodavo jiems laisvas rankas.

AVIACIJA PADARĖ DAUG ŽALOS

Lenkams pavyko išmušti vokiečius iš kelių miesto centro pozicijų. Į lenkų rankas pateko didelis skaičius vokiškų ginklų ir amunicijos. Juo daugiau lenkai gynėsi, tuo daugiau ginklų jie turėjo. Jie išmoko, kaip iš vokiečių atimti ginklus ir amuniciją. Pradžioje jie jie tikėjosi gauti sovinių iš Anglijos, bet kai jiems buvo pranešta, kad turi naudotis turimomis atsargomis, tai jie ir toliau taupė kiekvieną šovinį.

Lenkams daugienais žalos padarė vokiečių aviacija. Ji padarė daugytį kiekvieną lenkų užimtą ir likomą namą.

RUSIŲ AZERBEIJANIEČIAI

Be to, vokiečiai sugribo dar vienus azerbeizaniečius — gen. Kominskio vadovaujamus Lokot apskrityje rusus, sukilusius prieš sovietų valdžią. Vokiečiai karo vadovybė davė ginklų rusams, suformavo juos į batalijonus ir leido jiems atkurti patį paviršiaus darba.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS" TEISYBĖ

JOS VISAD RASO

Pavasaris eina Karpatų kalnais

Rašo DAN KURAITIS

16

Patys vokiečiai tvirtino, kad lenkai būtų laimėję geresnes pozicijas, jeigu jie vokiečius būtų užpuolę netikėtai. Bet vokiečiai apie sukilimą viską užpuolė. Vokiečių žvalgyba žinojo ne tik dieną, bet ir sukilimo valandą. Gen. Bor įsakė sukilusiems pulki vokiečių pozicijas rugpjūčio 1 dienos 5 valandą vakaro, o vokiečių kariuomenė jau buvo paruošta antrą valandą. Vietomis vokiečiai net tankus buvo užvedę, kad karo mašinomis galėtų tuojau išvažiuoti. Prie kiekvienos stoties ir svarbesnio tilto buvo gerai paruošta vokiečių karių grupė.

Kai lenkai norėjo užimti Kierbedžio tiltą, tai 25 vokiečiai dviem tankais klyjo pirmyn slenkancius lenkus, kad karo vadams buvo gražu žiūrėti.

LENKAI BUVO SUTRAUKĘ DAUG JAUNIMO

Mano pasakotojas tvirtino, kad rugpjūčio 1 dieną gen. Bor žinioje buvo 38,000 kovotojų. Jų tarpe buvo 1,000 lenkių moterų. Jis pats tvirtino, kad lenkaitės buvo geros kovotojos. Buvo tokių vietų, kad lenkaitės padėdavo sukilusiems priešintis. Bet buvo ir labai silpnų lenkačių. Tas pats šoferis man tvirtino, kad viena lenkaitė įsimylėjo vokiečių lakūną, jam pasakė, kad rugp. 1 dieną prasidės sukilimas liepe jam apsisaugoti. Vokiečius saugojosi, bet pasielgė kaip kiekvienas vokiškas karys elgtis, jis pirmą pranešė savo viršininkui.

Vokiečiai lakūnai labai vykusiai saugojo visus Varšuvos aerodromus. Sukilėliai norėjo pagrobti bent vieną aerodromą, kad galėtų jį naudoti, bet nepajėgė.

Is viso, pirmą sukilimo dieną lenkai nieko nelaimėjo. Jie bandė paimti stotį, bet nepajėgė. Tykojo paimti telefono centralinę, bet ir tos nepaėmė. Jie labai norėjo paimti kelis strateginius tiltus, bet ir tiltus vokiečiai vykusiai gynė.

Pirmos sukilimo dienos vakarą lenkai pradėjo bėgti iš Varšuvos. Miesto centre buvusieji turėjo kovoti, kitos išeities jiems nebuvo. Bet pakraščiuose buvusieji traukė į laukus ir į miškus. Vienus apėmė panika, į kovos lauką daugiau jie nebegrižo, o kiti persiorientavo, nuėjo į kitus dalinius ir vėl grįžo į Varšuvą. Patys lenkai apskaičiavo, kad pirmą sukilimo naktį apie 5,000 sukilėlių išbėgo iš Varšuvos.

VOKIEČIAI TUREJO DAUG KARIŲ

Lenkai turėjo 38,000 sukilėlių, o vokiečiai Varšuvą turėjo 45,000 karių. Vokiečiai buvo paruošti kovai, jie buvo apmokyti, mokėjo klausyti įsakymų, žinojo kaip palaikyti drausmę.

Kiekvienas vokiečių karys turėjo paskirti. Vieni saugojo aerodromus, kitiems liepta daboti tiltus ir svarbesnes gatves, o tretieji puolė kovai besiruošiančius lenkus. Bet Varšuvoje buvo ir neįformuoti ir kovai neparuošti vokiečių karių. Reikia neužmiršti, kad tuo metu per Varšuvą vokiečiai bėgo į vakarus. Amerikiečių apginti ir maitinami rusų kariai traukė į vakarus. Vieni pasukdavo pailsėti porai dienų, o kitiems būdavo įsakta Varšuvoje visai nesustoti. Azerbeizaniečiai sustojo kelis dienas, bet iš Varšuvos jie jau nebeišvažiuojo. Reikia manyti, kad azerbeizaniečių likimas vokiečius turėjo paveikti.

LENKAI LAIMĖJO KELIAS POZICIJAS

Pirmą sukilimo naktį lenkai visuose frontuose pra-

kis, bet antrą dieną jie parodė daugiau sumanumo ir drąsos. Ne tik Zoliborze, bet Woja-distrikte jiems pavyko paimti kelias svarbias strategines pozicijas. Vokiečiai vykusiai gynėsi tikrai tankais, bet be pilnos apsaugos Varšuvos vokiečiai buvo ne tokie jau didvyriai.

Lenkams pavyko išvalyti vokiečius iš Belvederskos, Pulavskos ir kitų didesnių gatvių. Lenkams pavyko išstumti vokiečius iš Filtrvos gatvės ir Kercel aikštės. Gen. Bor paskelbė visam pasauliui, kad Varšuva sukiulo prieš vokiečius, bet neiškentė neišsiplepęs. Is tos pačios radijo stotelės ir ta pačia banga jis kreipėsi Anglijoje esančius lenkus, prašydamas amunicijos. Nežinodamas, ar anglai galės atvežti jiems būtinai reikalingų šovinių, jis pirmame savo pranešime jau nurodinėjo, kur tie šoviniai privalo būti parausiti mulestis. Vokiečiams tiksliai to betruko. Jie žinojo, kad sukilėliai neturi šovinių, todėl ir įsakė dar stropiau saugoti karo sandėlius.

Vokiečiai ištikino, kad su sukilėliais sunkiau kovoti negu su paprastais kareiviais. Sukilėliai nepasidavė, ginklų nemeta. Sukilėliai vokiečių lengviau paima nelaisvėn, negu vokiečius sukilėlius. Sukilėliai mirtai bet nepasidavė, tuo tarpu karys, pamatęs beprasmišką kovos tęsimą, meta ginklą ir pasidavė.

Vokiečių karo vadovybė pradėjo rinkti specialius dalinius kovai prieš lenkus. Jie ryžosi keisti taktiką, kai lenkai vis dėlto paėmė 20 aukštų Prudential bendrovės namą. Varšuvos gatvių kovoms vokiečiai pasisuntė į Varšuvą smogikų pulk: Oskara Dirlwangeris. Vokiečiai patys tvirtina, jog tai buvo pats žiauriausias karys. Nelaisvėn lenkų jis neimdavo, bet lenkai ir jo karių nesigalėdavo. Dirlwangeris kelis kartus turėjo papildyti savo pulką, nes jo kariai krito, kaip musės. Bet jį pulką galėdavo pakeiti tikrai nacių kalėjimuo-

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prilima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
800 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5 val.
ir šeštadieniais, 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti Mi 3-0001.

TEL.: BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
SPECJALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 439-4221
OFISAS:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9802

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prilima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6185.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dazai. Speciali pagalba kojimams
(Arch Supports) ir t.t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

HELP STRENGTHEN
AMERICA'S PEACE POWER
BUY U.S. SAVINGS BONDS

KĄ PASIRINKTI

Kol sovietinėje gėdos sienoje nebuvo jokio plyšio, tai apie ten esamą padėtį buvo tik spėjimai. Vieni vaizdavo, kad ten tikras rojus, kiti su rezervais, o dar kiti kaip teroro ir vergijos imperiją, kokia ten iš tikro ir yra. Bet dabar rusų priespaudos siena jau gerokai suaižėjusi.

Pro atsiradusius plyšius šiek tiek daugiau matosi ten esančios tikrovės. Nors ir kaip okupantas stengiasi ten esamą padėtį šlifuoti, bet joki šlifavimai ir pudravimai nepaslepia komunistiškai rusiškos tironijos ir žmonių išnaudojimo. Tik paskaitykite daug kam nemokamai siunčtinąją "Gimtąją kraštą". Kiek ten liaupsinimų ir koks entuziastiškas gyvenimas ten vaizduojamas. O iš ateinančių žinių kitais keliais matome koks ten gyvenimas

GRADINSKAS
GARANTUOTI
RADIJAI
NUO \$8.50
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-5; pirm. ir ketv. 12-8.
Sekm. ir treč. uždaryta.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
grausiosios gėdės ir valinai antka-
piu papuošimui ir sezoninės
kapamės gėdės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

GELES VISOMIS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - Pilna aprauda
ZEMA KADNA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOP, 1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30-1:00 val. popiet. - Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

tamsus ir beviltiškas. Užmaskuoti ten vykdomą priespaudą ir vargą tame laikraštyje dar nuolat terliojami į laisvąjį pasaulį pabėgę nuo rusų teroro ir bendrai šis kraštas. Ypač niekinama Lietuvos praeitis.

I Vakarus atsiunčiami ir jų politruksai, kaip laurindukai, reimeriai ir kitoki. Jie aiškiai mato tiek laisvųjų, tiek gerbūvio šio krašto pranašumą prieš rusų nuskurdintą savo "didžiąją tėvynę". Bet sugrįžę vistiek groja tą pačią nuzulintą okupanto plokštelę. Juos mes suprantame. Juk virš jų galvų visą laiką kabo moksoliaus bižūnas. O antra, rusai savo melui pinigų nesigaili. Tam jie ir dolerių visokiais būdais stengiasi prisigraibyti.

Jų rublis šioje pusėje gėdos sienos lygus nuliui. Pagrindinis pinigas ir pas juos lieka doleris. Jų karštingą dolerio gaudymą ir čia gyvenantiems tenka patirti, siunčiant armiešiams dovanų siuntinėlius, ar nuvykus ten aplankyti savo tėvynės.

Bet keisčiausia, kad ir laisvame pasaulyje gyvenančių tarpe atsiranda naivų žmonių. Yra net nuo rusų teroro pabėgusių tarpe, kurie įsikinko sukli raudonąsias melo girnas. Jie čia gal net be atlyginimo eina politruksų pareigas. Žiūrėk koks nors žmogelis nuvažiuo, tris - penkis dienas pasidairė ir jau pila skaidrų vandenėlį ir rusišką purviną balą.

Okupanto agentai kai kurinos nužiūrėję dar leidžia ir už nuomatytą maršruto ribų šiek tiek pasidairyti. Na ir suminkš tėja tokio širdelė.

Dažnas toks džiaugiasi pamatęs ten pastatytą naujų namų. Būk tai okupanto nuopelnas. Besidžiaugdamas net pamiršta, kad tie namai pastatyti pačių lietuvių, tik ne lietuvių, o rusų interesams. Juk kur gi dės tokį anplūdį "vyresnių brolių" ir "didžiosios tėvynės". Iš rusų malonės kartais po didelių prašymų ir ilgo laukimo gauna pastogę ir vienas kitas lietuvis, kas jau atlieka nuo "didžiųjų brolių".

Kai kurį naivų žmogelį dar pagauja "Gimtojo krašto" politruksas. Na ir sunkia kaip kempinė. Iš vieno sunkiau ką išspausti, bet kai kurie visai suskystėja. Pavyzdžiui, kad ir kun. Balčys. Iš jo pasisakymų neišskū, jis tarnauja Dievui ar šėtonui? Juk ne aklaš. Kad ir Vilniuje turėjo pamatyti bažnyčias paverstas sandėliais, pasilinksminimų salėmis, ateistinėmis muziejais, ar paveikslų galerija.

Arba va, prof. V. Bieliauskas. Įsteikdamas okupantui net mirtiną mūsų didįjį valstybininką ir patriotą M. Krupavičių stipriai pavirė politrukską agitaciją. Panašų jau ne vienas išlindo.

Daug švėtimiams atidavėm, arba jie patys pasiėmė mūsų žmonių, talentų, protų, garbės, kultūrinių ir medžiaginių vertybių, už tai gaudami tik panieką ir pažeminimą. Lėn-kai pasiėmė visą mūsų diduomenę nuo Jogailėnų ligi Mickiewicziaus ir T. Kosciuskos. Dabar viską grobia, tiek kultūra, tiek dvasia mūsų švėtimiai iš ryši atsisavė bažnyčias. Jis pasiėmė mus visai išbraukė iš tautų sąrašo.

Visa tauta ginasi kaip išimtinė ir kaip gali. O štai atsiranda mūsų švėtimiai, kurie bent liaupsinimais stengiasi okupantui padėti. Atrodo, jie užmiršo ką matė savo akimis, ar ką girdėjo iš savo tėvų. Nenori girdėti ką liudija buvusios Sibiro tremtinės. Armonienė, Tautvaishienė, Rorkienė ir pagaliau Elena Juciūtė.

Atsiminkime, kad okupan-

Michigan ar Illinois ežeras?

I vieno piliečio paklausimą, dėlko Michigan ežeras senose žemėlapiuose vadinamas Illinois ežeru, Chicago Tribune atskleidė, kad prancūzų jėzuitų tėvams Pierre Marquette ir Dablon, Robert de La Salle ir kitiems 1600 ir vėlesnių metų tyrinėtojams keliaujant Didžiaisiais Ežerais dabartinis Michigan ežeras buvo vadinamas Illinois Lake arba Lake of the Illinois. Illinois vardo buvo tos srityse gyvenusių indėnų gentis, kuri apie 1670 metus buvo visiškai išnaikinta, ir kai Claude Allouez šiomis sritimis keliavo 1676 metais, jo užrašuose ir žemėlapiuose tas ežeras jau vadinamas Lake Michigan arba tikriau Lake Michigianing.

Pigiau telefonuoti negu laisną siųsti

JAV pašto žinyba savo Naujų Metų pradžios nutarimu laisvoms kainą iš 10 c. pakelti iki 13 centų pasiekė to, kad kai kurių piliečių išsakaišavimu telefonuoti dabar bus pigiau kaip laisvą siųsti!

Pašto ženklėlių laisvoms naujas kainos pakėlimas yra jau šeštas pakėlimas nuo 1958 metų ir Paštų žinyba jau iš anksto skelbia, kad pašto ženklėlių laisvoms ateinančiais metais bus 17 centų, o 1980 metais 23 centai...

Graikas milijonierius

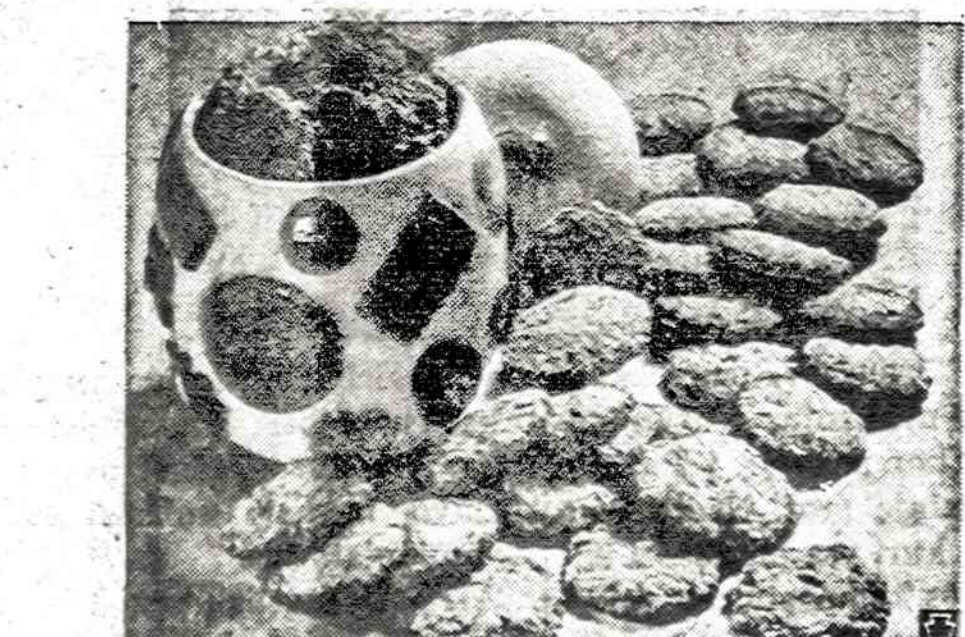
ČIKAGA. — Neturtingas graikas Steve Gianakas prieš 25 metus atvyko į Ameriką. Jis Ameriką pasiekė, neturėdamas cento kišenėje, kaip ir visi kiti atvažiuojantys. Jis metėsi į restoranų biznį ir šiandien skaitosi milijonieriumi.

Šiandien Gianakas yra dviejų naktinių klubų savininkas. Pas jį atvažiuoja komedijų pakrės-

las apsisėję ir be mūsų tautos. Jis melui ir propagandai nesigaili milijonų vergų uždirbtų pinigų. Jis yra paleidęs armiją gerai paruoštų ir gerai apmokamų agentų. Jis pro visus plyšius stengiasi iškisti savo nuodingą liežuvį ir skieisti melą. Mūsų visos jėgos turi būti panaudotos padėti pavergtai savo tautai, kad tai vergijai greičiau ateitų galas.

Be tamstų dienų turėjome ir šviesių. Be išdavikų, tarnavusių švėtimiams, turėjome ir didvyrių. Kurios mums dabar pasekti tautos nelaimės metu?...

P. Vn.

Spicy Homemade Cookie Treat!
Just one batch of Old-Fashioned Oatmeal Cookies fills the cookie jar to overflowing—one recipe makes five dozen crisp cookies. Even so, they will disappear quickly, as the combination of raisins, oatmeal, spices and dark brown sugar makes them irresistible.
These cookies travel well in a lunch box or to the dorm. Save some for serving after school with milk, in the afternoon with tea or coffee, in the evening with hot chocolate.
Remember, baking from scratch insures you of the quality of all the ingredients and saves you money, too. So try Old-Fashioned Oatmeal Cookies soon.

OLD-FASHIONED OATMEAL COOKIES
1 cup raisins
1/2 cup hot water
1/2 cup shortening
1/2 cup C and H Granulated Sugar
1 cup C and H Dark Brown Sugar, packed
2 eggs, unbeaten
2 1/2 cups all-purpose flour
1 teaspoon baking soda
1 1/2 teaspoons salt
1 1/2 teaspoons cinnamon
1/2 teaspoon each nutmeg and cloves
3 cups quick cooking oats

Soak raisins in hot water for 5 minutes; drain (saving liquid) and chop. Combine shortening, sugar and eggs in mixing bowl; beat until fluffy. Combine flour, soda, salt and spices; blend into sugar mixture. Mix in 1/2 cup raisin liquid (add water if necessary), oats and raisins. Chill. Shape into balls; put on greased baking sheet; flatten with bottom of glass, lightly greased, and dipped in granulated sugar. Bake in 375 degree oven 12-15 minutes. Remove as once to rack to cool. Makes about 5 dozen crisp cookies.

Michigan komikas artistas Bob Hope, kuriam už dviejų valandų pasirodymą sumoka 75,000 dol.

PREZIDENTO JFK MEILĖS

Chicago vokiečių laikraštis "Die Abendpost" gruodžio 22 d. laidoje pranešė iš Washingtono, kad amerikietis rašytojas Richard Condon, šešioliką metų tyrinėjęs Kennedy šeimos gyvenimą, rašo apie Kennedy knygą, kurią greitai laiku išleisianti Penguin Books firma.

Pasikalbėjime su anglų laikraščio "News of the World" reporteriu Condon pasakė, kad išrinktas į Atstovų Rūmams JFK turėjęs 470 mylimųjų, išrinktas į Senatą turėjęs 903 ir prezidentu patapęs jų turėjęs beveik 1,600. "Savo meilų gyvenime Kennedy buvo nepataisomas. Jis negalėjo susikontroliuoti", pasakė knygos autorius.

GATVĖS GRAZUOLĖS

SAN FRANCISCO. — San Francisko distrikto prokuroras paskelbė, kad jo įstaiga daugiau nepersekiosianti gatvės gražuolių, jei jos nedarys kokių nors kitų nusikaltimų. Iki šiol Kalifornijoje gatvės gražuolės buvo baudžiamos 500 dolerių pinigine bausme ir kalėjimu iki 6 mėnesių.

Tai sužinojusios San Francisko gražuolės pasipylė į gatvę šokdamos ir dainuodamos. Tokiu būdu buvo sutikta linksma žinia.

UKININKO ĮSPŪDŽIAI

Vidurio vakarų Amerikos ūkininkas, kuris keliavo po raudonąją Rusiją, pasakoja savo išpučius: "Aš pastebėjau vieną priežastį, kodėl Sovietuose žemės ūkis yra atsilikęs ir neproduktingas.

Kolektyvinis ūkis, kurį aš turėjau progos apžiūrėti, yra tokiu pat dydžio kaip ir mano ūkis čia Amerikoje; bet jis turi 1,100 žmonių, mano gi tėturi tik apie 11.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Našlų, Našlūčių ir Pavienių asmenų draugisko klubo narių susirinkimas įvyks sausio mėn. 9 dieną 7 val. Vytis saleje, 2455 W. 47 St. Visi kviečiami dalyvauti. Bus priimami nauji nariai. Po susirinkimo bus valdys.

— SLA 260 kuopos narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio mėn. 11 dieną 2-30 val. popiet. 2540 W. 71st St., Chicagoje. Malonėite atsižvelgti, nes bus pateikta valdybos metinis pranešimas ir kiti reikalingi aptarti. Valdysba

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Visa darykite be mūrmėlių ir svyravimų, kad būtumėte nepelkinti ir tikri Dievo vaikai, nebartinį sugedusios ir iškrypusios giminės tarpe: Jų tarpe jūs žibate lyg žiburiai pasaulyje". — Pil. 2:14, 15.

Besistengiant sekti Viešpaties Jėzaus pėdomis ir bėgti lanktynėse prie aukštojo atlyginimo, kurį siūlo mums Evangelija, reikia nemurmėti ir nesišksti, kad mūsų kelias persiauras. Nereikia leikėti kito lengvesnio kelio, bet ištikimai eiti tuo, kurį Viešpats parodė, nes jis žino kokių prityrimų mums reikia kol esame Kristaus mokykloje. Esant Dievo vaikeliais mūsų širdys turi būti pripildytos džiaugsmu ir dėkingumu ir mūsų lūpos turi girti ir garbinti dangiskąjį Tėvą, visų gerų dovanų Davėją ir mūsų gyvybės Užlaikytoją.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia švento Rasto tyrinėjimų aiškinimus.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mli rusioji? I tą klausimą atsako knygos "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŽNOMS VIETA
REpublic 7-3606 REpublic 7-3601

EUDEKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS.

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6872
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Kalėdos Kr. Donelaičio mokyklose

Lietuvių šeštadieninė ir kasdieninė lietuviškos mokyklos tradicija tapo, kas metai atžymėti Kalėdų šventės surengiant specialų renginį Kalėdų Eglutės vadinama. Šios tradicijos laikosi ir Kr. Donelaičio mokyklos. Kalėdų Eglutės renginys suteikia džiaugsmo mokiniams, o kartu ir primena laisvoje Lietuvoje puoselėtus Kalėdų švenčių papročius. Tai turi ir auklėjamosios reikšmės.

Kalėdų Eglutės programoje Kr. Donelaičio mokyklose buvo Nijolės Tamošaitytės - Čepienės parašytas ir pastatymui paruoštas vaidinimas Kūčios. Vaidinime dalyvavo pradinės mokyklos mokiniai: R. Stukaitė, D. Sabaliauskaitė, J. Eringis, A. Polikaitis, Kučėnas, R. Steponavičiūtė, J. Kirklys, S. Gudis, P. Bagdonas, I. Vaičiulytė, D. Sišlas, A. Plienys, L. Didžbalytė, P. Norėkis, D. Dirkytė, A. Mackevičiūtė, L. Chiapetta, N. Didžbalytė, A. Eitulytė ir V. Počiūtė.

Vaidinimas žiūrovams, suaugusiems ir mokiniams, labai patiko. Jame buvo išpildytas gražus snaigų šokis. Jį paruošė Rūta Chiapetta. O visą sceną puošė gražios Jono Jurksaičio padarytos dekoracijos.

Po vaidinimo mokykl. Vytauto Gutausko paruošė aukštesnio-

šios mokyklos mokiniai pagiedodami kūr. B. Andriusko giesmę Bėliejus nušvito. Pradinės mokyklos mokiniai pagiedodami tris J. Naujalo giesmes: Tyliają naktį, Gul šiandieną ir Sveikas Jėzau gimusi. Giesmės paruošė jauna mokytoja Asta Ramanauskaitė.

Pirmojo skyriaus ir vaikų dailės mokiniai išpildė įdomų montažą Laikrodėliai ir padainavo F. Strolis Sniego senis. Mokiniai paruošė mokykl. Marija Placienė.

Programos pabaigoje pradinės mokyklos mokiniai pašoko tris tautinius šokius: Kalvelį, Žvejų polką ir Čigonėlį. Šokėjus paruošė mokykl. R. Kleinaitytė, akordeonu palydėjo I. Končiūtė.

Programą pradėdant mokykl. direktorius Julius Širka priminė, kad okupuotoje Lietuvoje laisvai negalima švęsti Kalėdų švenčių. Jis skatino vaikus mintimis jungtis su okupuotoje Lietuvoje gyvenančiais ir ryžtis būti gerais lietuviams.

Toliau direktorius pasveikino mokytojus, mokinius ir susirinkusius tėvus Kalėdų švenčių proga, palinkėjo laimingų naujųjų metų ir kartu priminė, kad tik vieningos pastangos užtikrins lietuviškos išlaikymą. Taip pat programos pradžioje tėvų komiteto pirmininkė p. Albina Ramanauskienė pasveikino mokytojus, mokinius ir atsilankiusius tėvus ir padėkojo komiteto nariams padėjusiems surengti Kalėdų Eglutės renginį.

Kalėdų Eglutės renginys buvo sėkmingas — patiko vaikams ir tėvams. Kristijono Donelaičio mokyklose mokosi 330 mokinių. Tai svarbus lietuviškos išlaikymo šaltinis ir linkėtina, kad šis šaltinis dar ilgus metus trykštų lietuviškos išlaikymo srove.

J. Alksnė

Ne sykį man sakė mamaitė, kad čia mūsų žemė, o aš lietuvaite...

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Greiti metu patvirtimas.

AL. NAUJOKAITIS
2022 W 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: maisto produktai, automobiliniai maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOS šiemet švėčia 60 metų. Minint šią eilę geriant pirmą Amerikos lietuvių dienraštį steigėnė bei lietuviškos spaudos pirmą ir atliekiant būtinąs naudingas amžinai lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir paverstų lietuvių laisvę neidamos ir nesidėdamos su okupantais ar jų igaliojiniais.

NAUJENOS palaiko visą lietuvių demokratines grupes ir bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruomenės darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tautai lietuvių dauguma žiaūs pasimetimo, retų rikos ir politinių įtelių laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos net būtinės. Ne veltui gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komitetai JUBILIEJINIŲ METŲ progą skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmųjų pavzdžių užsiprenumeruoti Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išėjusios taip pat paverstos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusė metų — \$16.00 trims mėn. — \$8.50, vienas mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusė metų — \$14.00, vienas mėn. — \$2.50. Užsienio — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, JUBILIEJINIŲ vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

TRUMPAI

— Petras Grinkevičius iš So. Bostono lietuvių apylinkės platinimo vajaus proga užsisakė Naujienas vieneriems metams, panaudodamas prie skelbimo

ALGIS DRAUGELIS MOKOSI MUZIKOS

Algis Draugelis, daug žadantis talentas muzikoje, išvyko studijuoti kompoziciją į Paryžių pas garsiąją prof. Nadia Boulanger, kuri yra paruošusi eilę Amerikos kompozitorių, įskaitant iš Aaron Copland.

Algis pradėjo mokytis muzikos 1 m. amžiaus. Mokėsi skambinti pianinu pas komp. Br. Budriūną ir grofi smuiku pas prof. V. Motiekaitį.

Vėliau studijavo privačiai pianiną su prof. Archstoff (UCLA) ir smuiką su prof. A. Schoenfeld (USC). Baigęs So. Pasadena High School, įstojo į Pasadena City College, muzikos skyrių. Baigęs ir gavęs stipendiją, studijavo kompoziciją ir dirigavimą University of Southern California, kurį šiais metais baigė bakalauro laipsniu cum laude. Ateityje ruošiasi siekti magistro laipsnį.

Dar bestudijuodamas dalyvavo įvairiuose simfoniniuose orkestruose bei kameriniuose ansambliuose. Dažnai pasirodavo ir kaip solistas bei akomponiatorius.

Algis Draugelis yra laimėjęs 5 pirmąsias vietas tarpnacionaliniuose konkursuose.

1973 m. buvo muzikos direktoriaus studentų teatraliniai grupei Calif. Technologijos institute.

Jaunasis kompozitorius dalyvauja ir lietuviškame gyvenime. Nuo vaikystės priklausė skautams, tautinių šokių grupei, Jaunimo Ansambliui. Yra baigęs 8 m. šeštadieninę lietuviškos mokyklą.

Algis Draugelis yra dalyvavęs daugelyje muzikinių programų lietuvių visuomenėi, Los Angeles ir kituose miestuose, kaip solistas — smuikininkas, akomponiatorius bei skambindamas savo kūrinius. G. G.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia

BEEF BONERS

We have recently expanded our facilities and have openings for experienced

PIECE WORK COW BONERS.

Steady employment all year long in a modern beef boning operation. Extremely good pay checks. Please apply in person for an interview at our plant. Must be able to speak some English.

WEXLER MEAT CO.

963 W. 37th STREET

927-5656

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJU 3 kambarius už \$20 per mėnesį. 509 Island Ave., Rockford, Ill. 61102. Tel. 968-8489.

ISNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ apšildomas butas Marquette Parke. Tel. 666-9312 arba 436-5091.

beveik kiekvieną dieną padeda dirbti savo sūnui lietuviams žinomoj svetainėj, 7253 So. Western Ave. Dėkui jai už sveikinimus ir penkinę Naujienų paramai.

— Paulina Ancevičienė, gyv. Kanados sostinėj Otavos mieste, buvo atvykusi į savo švogerko Alicės Užemack laidotuves, kuriose SLA Moterų kuopos iškilmingai pagerbė savo ilgametę narę ir organizuotai palydėjo į kapines. P. Ancevičienė, vertindama jų pasišventinimą organizacijai ir savo mirusiai narei, įteikė SLA Moterų kuopos reikalams 30 dol. Ponia Ancevičienė išaugino gražią šeimą. Jos dukrė Saulė, išteklėjusi už dr. Dičiūno, yra baigusi psichologiją ir gyvena Torontose. Dukrė Ingrida Cunningham, rusų ir vokiečių kalbos žinovė, gyvena Californijoje. Sūnus Jonas Ancevičius paruošia tekstus bei scenarijus CBC televizijai.

— Dipl. Inžinierius Jaunutis Juozas Linartas su savo šeima Kalėdų 2 savaitių atostogas praleido Virgin salose pas inž. Vladą ir Jūlytę Žukauskus. Ten sutiko ir 1976 Naujų metų. Jūlytė Žukauskienė yra inž. J. Linarto sesers dukrelė ir jo krikšto dukrė. Jie džiaugiasi ten esančiomis gražiomis vietovėmis, gamta bei palankiu oru.

— Ponia Rožė Mačernis iš Marquette Parko apylinkės pratęsė šį anksto be raginimo prenumeratą ir atsiuntė penkinę Naujienų paramai. Ta proga ji tarp kita ko taip rašo: "Linkiu ir toliau Naujienoms tvirtai stovėti visų demokratiškos organizacijų ir Altos pusėje, kad ji vadovautų Amerikos lietuvių politikai, kaip iki šiol sėkmingai vadovavo. Linkiu visiems laimingų 1976 metų!"

— Naujienas galima užsisakyti telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vajaus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageldavimus ir galimų skaitytojų adresus.

(Pr.)

The Lithuanian American Community of the United States, Incorporated

J. A. V. L. B.

CENTRINE RAŠTINĖ

Atidara nuo 7:00 iki 9:00 val. vak. kasdien (nuo pirmadienio iki penktadienio).

2951 W. 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. 436-7878

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailiainiką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAS

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

JŲSŲ LAIMEI

LIUKSUS, NAUJA REZIDENCIJA, 8 kambariai, tinka ir pajamoms, arti Talman banko, ekstra platus lotas, 2 auto garažas. — \$38,000.

DIDELIS MŪRO NAMAS, 6 kambariai, puiki vieta Marquette Parke, graži vonia, naujas gazo šildymas. \$21,000.

MODERNUS 2 aukštų namas ir 2 auto mūro garažas. Radiant šildymas. Puikioji apylinkė Marquette Parke. Vertas daugiau, gavome už \$38,800.

2 BUTŲ modernus mūro namas su garažu. Atskiri šildymai. Rami, graži gatvė Marquette Parke. \$36,600.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Artū Maria High. — \$45,500.

8 BUTŲ MŪRAS, naujas gazo šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Artū mūsu. \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSTI — PARDOUSIT — NUOMOSTI.

IVAIROS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4389 ARCHER AVE., CHICAGOJE

Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE

135-TH IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5881

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu menų visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-6654

DĖMESIO

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$64 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR RANGYBOS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Telef. REpublic 7-1941

give...

so more will live

HEART FUND

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601